

Program towarzyszący wystawie „AI – Algorytmy Iluzji”

ARTIST TALKS

21.03.2026

g. 17 | „Jeśli maszyny też potrafią tworzyć, co czyni nas ludzi tak wyjątkowymi?” – artist talk z Joanną Żylińską

Sala Wystaw / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60'

Zapraszamy na spotkanie z Joanną Żylińską wokół pracy *Les Fleurs du métal*, inspirowanej tomem *Kwiaty zła* Charles'a Baudelaire'a i zrealizowanej przy użyciu różnych modeli sztucznej inteligencji. Artystka opowie o procesie twórczym opartym na współpracy z algorytmami, o napięciu między poetyckim pierwowzorem a generowanym obrazem, a także postara się odpowiedzieć na pytanie, czym jest kreatywność w epoce AI. Wideo, prowadzące widzów(-dzki) przez postorganiczne ogrody ze stali, szkła i pikseli, stanie się punktem wyjścia do rozmowy o kondycji człowieka w technologicznym świecie, o estetyce cyfrowych wizji oraz o przyszłości obrazu i wyobraźni w czasach, gdy maszyny uczą się tworzyć.

Joanna Żylińska – pisarka, wykładowczyni, artystka i kuratorka zajmująca się technologiami cyfrowymi, nowymi mediami, etyką oraz fotografią. Jest profesorką filozofii mediów i krytycznej praktyki cyfrowej w Department of Digital Humanities w King's College London oraz członkinią Creative AI Lab (we współpracy z Serpentine Galleries). Wcześniej przez wiele lat pracowała w Goldsmiths, University of London, gdzie pełniła m.in. funkcję współkierowniczki Department of Media, Communications and Cultural Studies, a także była profesorką wizytującą na uniwersytetach w Chinach, USA i Kanadzie. Autorka dziewięciu książek, w tym *The Perception Machine* (2023), *AI Art: Machine Visions and Warped Dreams* (2020) oraz *The End of Man: A Feminist Counterapocalypse* (2018), których przekłady ukazały się w wielu językach. Łączy refleksję filozoficzną z praktyką artystyczną i kuratorską; prezentowała swoje projekty w międzynarodowych instytucjach sztuki oraz pełniła funkcję dyrektorki artystycznej festiwalu *Transitio_MX05 „Biomediations”* w Meksyku. W swoich badaniach analizuje

percepcję i poznanie jako obszary styku inteligencji ludzkiej i maszynowej, stawiając m.in. pytanie o przyszłość fotografii.

10.06.2026

g. 18 | „Sztuczna nie-inteligencja?” – artist talk z Przemkiem Jasielskim

Sala Wystaw / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 14+

Spotkanie z Przemkiem Jasielskim przy pracach *Kontroler Osądu* oraz *Hipnotic AI* (współautorstwo z Anią Malinowską) to okazja do dyskusji o sztuce w czasach sztucznej inteligencji. Nowa rzeczywistość wymaga od osób tworzących konieczności określenia się, czy w dziełach artystycznych została użyta AI. Z drugiej strony postuluje się, by wprowadzić nową zasadę robotyki, w której sztuczna inteligencja będzie każdorazowo zobowiązana do ujawnienia się w interakcji z człowiekiem. Jak w tym świetle wygląda praktyka artysty?

Przemysław Jasielski – absolwent ASP w Poznaniu na kierunku rzeźba. Artysta tworzy na przecięciu praktyki inżynierskiej, artystycznej i naukowej. Jego prace oscylują wokół paradygmatu art&science, traktującego sztukę jako eksperymentalną działalność naukową, a samą naukę jako teorię współczesnej sztuki. Twórczość Jasielskiego można rozpatrywać także jako próbę artystycznego prototypowania sztucznego życia, form sztucznej inteligencji w perspektywie biomimetyki i posthumanizmu.

DEBATY

23.04.2026

g. 18 | „Między gestem a generowaniem – sztuka w dobie AI” – debata

prowadzenie: dr Sylwia Szykowna

goście i gościnie: Paweł Janicki, prof. Anna Nacher, prof. Ewa Wójtowicz

Sala pod Zegarem / wstęp wolny

Narzędzia oparte na AI bez wątpienia zmieniają sztukę i proces twórczy. Podczas debaty porozmawiamy o granicach autonomii, o tym, komu oddajemy kontrolę, i czy algorytmy są partnerami czy rywalami artystów(-ek). Spotkanie dla wszystkich, którzy chcą lepiej zrozumieć, jak technologia wpływa na kreatywność — dziś i w przyszłości.

25.06.2026

g. 17 | „Cyfrowe Bullerbyn, czyli technologie, które nie przeszkadzają edukacji” – debata

prowadzenie: dr Aleksandra Kosior

goście i gościnie: Renata Borowiak, prof. Michał Klichowski, UAM

Sala pod Zegarem / wstęp wolny / wiek 14+

Spotkanie chcemy poświęcić dyskusji nad tworzeniem i podtrzymywaniem więzi oraz budowaniem zaufania w kontekście wykorzystania nowych technologii w edukacji szkolnej i pozaszkolnej. Proponujemy, aby wspólnie zastanowić się nad tym, czy – a jeśli tak, jakimi – technologiami chcemy wspierać się w szkole i na podwórku. Niezależnie od naszego nastawienia, komputery, tablety, smartfony czy systemy sztucznej inteligencji stały się nieodłącznymi atrybutami szkół i przedszkoli, a być może po prostu dzieciństwa. Z jednej strony słyszymy o edukacyjnym wykorzystaniu technologii, z drugiej na popularności zyskują cyfrowe detoksy i szkoły wolne od technologii.

Czy technologie zmieniają nasze strategie budowania zaufania? Jak i komu ufamy? Czy ufamy jeszcze instytucji szkoły? Czy technologie pomagają nam budować trwałe relacje? Jak sensownie wprowadzać dzieci w świat technologii i technologie w świat dzieci? To tylko kilka przykładowych pytań, które dziś zadajemy sobie w odniesieniu do nagłającej, głęboko nasyconej technologiami niedalekiej przyszłości. Dzisiejsze odpowiedzi mogą się okazać fundamentem codzienności jutra młodszych pokoleń. Warto zatem wspólnie zastanowić się nad tym, jakich technologii chcemy dla naszych dzieci.

NOC MUZEÓW

Podczas Nocy Muzeów naukowcy(-czynie) opowiedzą o tym, jak współczesna robotyka zmienia nasze codzienne życie. Porozmawiamy o relacji człowieka z maszyną, o robotach wspierających codzienną pracę i o tym, jak odpowiedzialnie projektować przyszłość. Będzie to doskonała okazja, by zobaczyć, jak wygląda świat, w którym roboty stają się naszymi partnerami – i zadać pytania tym, którzy badają to na co dzień. Podczas Nocy Muzeów odbędzie się również pokaz filmów festiwalowych Ars Electronica: Animation Festival 2025 on Tour.

16.05.2026

g. 20 | Ćwiczenia z (nie)śmiertelności

prowadzenie: dr Katarzyna Nowaczyk-Basińska

Sala Wielka / wstęp wolny

Czy chciałbyś/chciałabyś porozmawiać z kimś, kto od dawna nie żyje? A gdyby to Ciebie odtworzono w wersji cyfrowej za 100 lat i zaproszono do rozmowy? Czy jestem gotowy(-a), aby moją historię reprodukowano, przekazując z pokolenia na pokolenie? Czy chcę pozostać dla kogoś partnerem, kochankiem, przyjacielem, pracownikiem? Czy chciałbym/chciałabym wychowywać własne dzieci po śmierci?

Dzięki rozwojowi mediów cyfrowych i sztucznej inteligencji te pytania nabierają coraz bardziej praktycznego wymiaru. Od wieków ludzkość marzy o nieśmiertelności, ale nigdy wcześniej śmierć nie była celem tak zmasowanej naukowo-technologicznej ofensywy. Cyfrowo symulowani zmarli mogą dziś dzielić się wspomnieniami, śpiewać piosenki, zeznawać w sądach, opowiadać dzieciom bajki na dobranoc, a nawet brać udział w kampaniach politycznych. Są dostępni 24/7, w odległości jednego „kliknięcia”, gotowi, by zadomowić się na nowo w świecie żywych i pełnić zupełnie nowe funkcje.

Wykład „Ćwiczenia z (nie)śmiertelności” to zaproszenie do refleksji i dialogu. Wspólnie przyjrzymy się dylematom związanym z cyfrową obecnością po śmierci i zastanowimy się, jakie wartości chcemy chronić w epoce technologii, która coraz mocniej redefiniuje nasze rozumienie śmierci, umierania i żałoby.

Katarzyna Nowaczyk-Basińska – doktor nauk humanistycznych, Assistant Research Professor w Leverhulme Centre for the Future of Intelligence na University of Cambridge. Od 2024 roku kieruje międzynarodowym grantem badawczym „Wyobrażenia nieśmiertelności w dobie sztucznej inteligencji”, realizowanym w Polsce, Indiach i Chinach. Wybrana jako jedna z 19 badaczy(-ek) z całego świata w drugiej edycji programu AI2050 fundacji Schmidt Sciences, by rozwiązywać złożone problemy na styku sztucznej inteligencji i etyki. Współautorka artykułu dotyczącego odpowiedzialnego designu technologii (nie)śmiertelności, który okazał się najczęściej pobieraną pracą naukową w *Philosophy and Technology* w 2024 roku. Autorka monografii *Nieśmiertelność. Technokulturowe strategie współczesności* (Wydawnictwo Universitas, 2026). Regularnie komentuje rozwój technologii (nie)śmiertelności w mediach polskich i zagranicznych, m.in. w BBC World News, *The Guardian*, *The New York Times*, *El País*, *Scientific American*, Reuters, Science News, TVN24 i Tygodniku Powszechnym.

16.05.2026

g. 20.45 | Kiedy maszyna zaczyna być „kims”, a czułość staje się zaprojektowana

prowadzenie: dr Magdalena Morze

Sala Wielka / wstęp wolny

Czy roboty będą rządzić światem? Nic nie wskazuje na to, by przejęły władzę i zniewoliły ludzkość dyktaturą maszyn. Ich moc tkwi w innym miejscu: zaczynają z nami budować relacje. W kontakcie z robotem uruchamiają się w nas ludzkie odruchy: odpowiadamy na „obecność”, budujemy rytuały, dopisujemy intencje i emocje. Co się w nas dzieje, że akceptujemy roboty tak szybko, ufamy, zapraszamy do nowych obszarów życia, chcemy, by były: towarzyszem, wsparciem, opiekunem. Jak design maszyn potrafi „oswoić” nawet to, co nieludzkie. Czy podążamy ku światu, który będzie „teatrem sztucznych emocji”, a czułość stanie się zaprojektowana?

Magdalena Morze – doktor, pracuje na stanowisku starszego specjalisty ds. human robot interaction w ŁUKASIEWICZ – Poznańskim Instytucie Technologicznym. Obroniła doktorat „Zarządzanie zespołami opartymi na współpracy ludzi i robotów/sztucznej inteligencji. Analiza

behawioralna i nowy model zarządzania” na Wydziale Zarządzania Politechniki Poznańskiej. Przeprowadziła badania naukowe, w firmach w Polsce, Wielkiej Brytanii i Australii, dotyczące metod zarządzania zespołami ludzie-roboty. Badania w Australii zrealizowała w ramach stażu naukowego NAWA na University of Technology w Sydney, w Centre for Advanced Manufacturing – Australian Robotics Centre. Aktualnie kieruje projektem badawczym, finansowanym z Narodowego Centrum Nauki w ramach Preludium 23, „Zaufanie technologiczne w interakcji i kolaboracji człowieka z robotem w środowisku domów opieki społecznej w Polsce”. Autorka publikacji naukowych i popularnonaukowych z obszaru HRI, szczególnie w kontekście: czynników wpływających na efektywną współpracę ludzi i robotów, wpływu robotyzacji na zmiany w sposobie działania firm i zarządzania zespołami. Certyfikowany trener biznesu, wykładowca akademicki, hri.zone.

16.05.2026

g. 21.30 | Matematyka i informatyka w czasach sztucznej inteligencji

prowadzenie: dr Bartosz Naskręcki, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu / Politechnika Warszawska

Sala Wielka / wstęp wolny

Ostatnie lata obfitują w zdumiewające w swojej śmiałości i skali doniesienia o tym, czy i jak AI, w szczególności metody oparte na wielkich modelach języka, mają zrewolucjonizować naukę, w tym informatykę i matematykę. Proponowane spojrzenie łączy doświadczenie praktykującego matematyka jak i zaangażowanego beta-testera takich systemów. Zaprezentowane przykłady ukażą, jak oparte na transformerach sieci neuronowe potrafią wyprodukować sensownie wyglądający dowód matematyczny, a zarazem potrafią mylić się w co drugim zdaniu. W opowieść włączymy też metody formalizacji dowodów oparte na programowaniu funkcyjnym i zobaczymy, czy na horyzoncie nie pojawia się jednak wizja matematyki zmechanizowanej, w której człowiekowi pozostaje (tylko) wiecznym źródłem inspiracji.

Bartosz Naskręcki – doktor, absolwent Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, specjalizuje się w teorii liczb i geometrii algebraicznej. Po uzyskaniu doktoratu w 2014 roku odbywał wieloletnie staże naukowe w Bayreuth, Bawaria, w Bristol, UK oraz w Centrum Dioscuri TDA w Warszawie. Od ponad 4 lat współpracuje z prof. Mariuszem Jaskólskim w dziedzinie krystalografii matematycznej, czego uwieńczeniem był wykład sekcyjny na Europejskim Kongresie Krystalograficznym ECM 2025. W latach 2022 i 2023 otrzymał dwukrotnie nagrodę Diamenty Krystalografii przyznawaną przez Komitet Krystalografii PAN. W 2025 roku współtworzył najtrudniejszy test matematyczny dla LLMów, projekt FrontierMath. Jego problem matematyczny został włączony do najtrudniejszego wariantu tego testu Tier 4, który jak na razie oparł się wszystkim najpotężniejszym modelom języka. Z pasją uczy studentów na pograniczu informatyki i matematyki, prowadząc kursy z takich dziedzin jak kryptografia, obliczenia matematyczne w Python i wykorzystanie dużych modeli językowych w pracy matematycznej oraz programistycznej. Interesuje się wszelkimi aspektami wykorzystania komputerów w przełomowych pracach matematycznych. Jest aktywnym popularyzatorem wiedzy, szczególnie dotyczącej wkładu polskich kryptologów w złamanie szyfru maszyny Enigma. Otrzymał nagrodę Polskiego Towarzystwa Matematycznego dla młodych matematyków za rok 2013, a w 2010 roku został wyróżniony w Konkursie im. Józefa Marcinkiewicza na najlepszą pracę studencką z matematyki.

16.05.2026

g. 18.30 | Projekcja animacji: Prix Ars Electronica 2025

prowadzenie: Adrianna Skórnicka

Sala Wielka / wstęp wolny

16.05.2026

g. 22.30 | Projekcja animacji: Prix Ars Electronica 2025

prowadzenie: Adrianna Skórnicka

Sala Wielka / wstęp wolny

Prezentujemy wybór najciekawszych prac z konkursu Prix Ars Electronica 2025 w kategorii New Animation Art — przegląd najnowszych tendencji w animacji cyfrowej, wyłoniony spośród 1119 zgłoszeń. Program On Tour obejmuje trzy kompilacje: PANIC – Prix Ars Electronica Selection, koncentrującą się wokół motywów katastrofy ekologicznej i społecznego niepokoju; Austrian Panorama, prezentującą współczesne animacje artystów związanych z Austrią, podejmujące tematy tożsamości, propagandy i relacji człowieka z technologią; oraz Young Animations, pokazującą krótkie formy twórców do 19. roku życia. Całość tworzy wielowątkową panoramę animacji jako medium krytycznej refleksji nad światem na styku sztuki, technologii i społeczeństwa.

POKAZY FILMOWE

W ramach programu filmowego towarzyszącego wystawie „AI. Algorytmy Iluzji” zapraszamy na dwa seanse, które przyglądają się temu, jak kino wyobraża sobie sztuczną inteligencję – od wizji totalnej symulacji po intymne spotkanie człowieka z maszyną. Filmy staną się punktem wyjścia do rozmowy o tym, komu służą popkulturowe narracje o AI, jakie lęki i fascynacje wzmacniają oraz jak wpływają na nasze myślenie o technologii. Pokazom towarzyszyć będą spotkania z ekspertami(-kami), pozwalające spojrzeć na AI nie tylko jako efekt specjalny, lecz jako narzędzie władzy, wyobraźni i produkcji obrazów.

24.04.2026

g. 20 | PODCASTEX przedstawia: „Matrix”, reż. Lilly Wachowski, Lana Wachowski, USA, Australia 1999, 136'. Nagranie odcinka na żywo z publicznością

Sala Wielka / bilety: 40 zł (n), 35 zł (u), 30 zł (z Kartą Kinomana)

Podcastex – podcast o latach 90. i 00., niekoniecznie nostalgiczny. Mateusz Witowski i Bartek Przybyszewski kolejny raz zawitają do Kina Pałacowego, by nagrać odcinek o kultowym MATRIXIE z 1999 roku – filmie przełomowym i ważnym dla pokolenia lat 90., ale czy nie przestarzałym?

Opis filmu

Wrażenie: świat codzienny jest naszą rzeczywistością. Rzeczywistość: nasz świat jest złudzeniem, skomplikowanym oszustwem wymyślonym przez obdarzone sztuczną inteligencją potężne maszyny, które przejęły nad nami kontrolę. Zapierające dech w piersiach popisy kaskaderskie. Niezapomniane obrazy. Wciskająca w fotel akcja. Keanu Reeves i Laurence Fishburne stają na czele walki o wyzwolenie rodzaju ludzkiego spod władzy komputerów w filmie „Matrix”, cyber thrillerze, który oglądać będziesz dziesiątki razy. Wyreżyserowany przez braci Wachowskich („Brudne pieniądze”) na podstawie ich własnego scenariusza, pełen efektów, jakich nikt dotąd nie widział, „Matrix” otwiera nowy rozdział w historii kina. To film, który sprawi, że zapomnisz o świecie, który Cię otacza.

17.05.2026

g. 17 | „Ex Machina”, reż. Alex Garland, Wielka Brytania, USA, 2014, 148' + prelekcja oraz dyskusja po seansie prowadzona przez dr. Filipa Białego

Kino Pałacowe (Sala Kinowa) / bilety: 25 zł (n), 23 zł (u), 20 zł (z Kartą Kinomana)

W filmie „Ex Machina” sztuczna inteligencja uwodzi i przestrasza. A co, jeśli SI nie trzeba ani kochać, ani jej się bać? Czy nie ma bardziej interesujących alternatyw? Komu te popkulturowe narracje o SI służą i dlaczego raczej nie nam? Wreszcie: jak poradzić sobie z hypem i rozmawiać o technice świadomie i poważnie, choć z domieszką niezbędnej ironii.

Dyskusję po filmie poprowadzi dr Filip Biały, wykładowca akademicki i badacz narracji dotyczących sztucznej inteligencji i kapitalizmu cyfrowego. Pyta o to, co technika robi z nami, zwłaszcza kiedy my nie wiemy, co robić z techniką.

SPOTKANIA

24.03.2026

g. 18 | „Kubek na tsunami” – spotkanie autorskie z Justyną Bargielską

prowadzenie: Piotr Śliwiński

Sala pod Zegarem CK ZAMEK / bilety: 7 zł / czas trwania: 90' / wiek: 16+

Kubek na tsunami to tytuł najnowszego tomu poetyckiego Justyny Bargielskiej, jednej z najbardziej cenionych dziś polskich poetek. Premierze towarzyszył szczególny rozgłos, ponieważ autorka opowiedziała, że książkę pisała wspólnie z Chatem GPT. Ale sztuczna inteligencja nie napisała żadnego wiersza, to poetka eksperymentowała z różnymi komunikatami i zasadą *crap in/crap out* – słowami poetki: „Co dostaniesz, to otrzymasz. Zbierzesz, bo zasiałeś”. Efektem jest, jak opisuje wydawca: „Książka świeża, bezceremonialna, konieczna”.

7.05.2026

g. 18 | „Pierwiastki ziem rzadkich i metale rzadkie: minerały, skały, pozyskiwanie”

prowadzenie: Agata Duczmal-Czernikiewicz, Muzeum Ziemi WNGiG UAM

Sala Wystaw / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 14+

Spotkanie poświęcone środowiskowym i geologicznym kontekstom nowych technologii. Pierwiastki ziem rzadkich i ziemie rzadkie jako najważniejsze współcześnie wykorzystywane przez człowieka surowce, mają szczególne miejsce w technologiach związanych z rozwojem elektroniki oraz pozyskiwaniem energii. Pierwiastki ziem rzadkich występują w środowisku powszechnie, ale w dużym rozproszeniu, podczas gdy minerały, które mogą być ich źródłem, są wyjątkowymi składnikami złóż. Można je znaleźć jedynie w niektórych środowiskach geologicznych.

Jakie minerały zawierają ziemie rzadkie? Gdzie można znaleźć pierwiastki ziem rzadkich? Jak odzyskiwać i jak chronić zasoby mineralne konieczne do rozwoju technologii? Takie pytania i odpowiedzi na nie znajdują się w grupie zagadnień kluczowych dla współczesnego świata.

Wydarzenia zorganizowane w ramach programu „Pikselowe Rewolucje” w Centrum Szyfrów ENIGMA w Poznaniu.

WARSZTATY

20.05.2026

g. 18 | „Ze sobą” – warsztaty z dbania o dobrostan w świecie cyfrowym

prowadzenie: Weronika Cegielska

Sala 229 / bilety: 7 zł / czas trwania: 120'

2.06.2026

g. 18 | „Ze sobą” – warsztaty z dbania o dobrostan w świecie cyfrowym

prowadzenie: Weronika Cegielska

Sala pod Zegarem / bilety: 7 zł / czas trwania: 120'

Wszyscy mamy ciała. Spędzając dużo czasu w sieci, zapominamy o byciu tu i teraz, analogowo, w kontakcie z sobą. Warsztat czerpie inspiracje z cieszącego się popularnością zamkowego cyklu warsztatów z beczynności, autorstwa Weroniki Cegielskiej. Poeksperymentujemy z bezruchem oraz byciem tu i teraz, w kontrze do obecności cyfrowej, produktywności i nadmiaru bodźców, które mogą przytłaczać. Warsztaty to zaproszenie do wsłuchania się w doświadczenia płynące z ciała, a nie ze świata zewnętrznego i wirtualnego. Spróbujemy pogłębić rozumienie własnego ruchu i zadomowić się w ciałach z należnymi im czułością i uważnością.

Warsztat będzie wykorzystywał m.in. ruch kreatywny, techniki somatyczne, improwizację, elementy terapii tańcem i ruchem (Dance Movement Therapy) oraz języka ruchu Laban Bartenieff Movement System.

Weronika Cegielska – psychoterapeutka tańcem i ruchem (Dance Movement Therapy/ Dance Movement Psychotherapy), tancerka współczesna, choreografka, artystka performansu, rytmiczka. Ukończyła 4-letnie szkolenie w psychoterapii DMT/DMP. Członkini Polskiego Stowarzyszenia Psychoterapii Tańcem i Ruchem i Kolektywu Dobrej Śmierci (wspiera osoby umierające, po doświadczeniu straty i w żałobie oraz projektuje i prowadzi osobiste ceremonie pożegnania). Pracuje pod stałą superwizją. Absolwentka studiów licencjackich i magisterskich

w Konserwatorium Muzyki i Tańca Trinity Laban w Londynie. Wykłada na poznańskich uczelniach wyższych (UAM, AWF). Pełni funkcję asystentki w Polskim Instytucie Psychoterapii Tańcem i Ruchem. Występuje i prezentuje swoje prace w całej Europie. Zarówno w pracy artystycznej, jak i terapeutycznej, Weronika spotyka się z różnorodnymi populacjami i wierzy, że w tańcu zmieścimy się wszyscy. Uczestników(-czki) swoich działań regularnie zaprasza do rozgaszczania się i zadomowienia w swoich ciałach.

WYSTAWA TOWARZYSZĄCA

Retro-Elektro. Uniwersum Lema według Mroza - wystawa towarzysząca projektowi „AI - Algorytmy Iluzji”

31.03-31.05.2026

Hol Wielki / wstęp wolny

Na kameralnej wystawie „Retro-Elektro. Uniwersum Lema według Mroza” prezentujemy ilustracje Daniela Mroza do *Bajek robotów* oraz *Cyberiady* Stanisława Lema, jednych z najbardziej oryginalnych i przenikliwych opowieści o technice, wyobraźni i ludzkiej naturze.

Rysunki Mroza budują świat osobliwych maszyn myślących, ich genialnych konstruktorów oraz mechanicznych królestw, w których technologia nosi ślady epoki pary, śrub i trybów, a futurystyczne wizje podszyte są humorem, absurdem i nostalgią. To retro-elektryczne uniwersum, gdzie postęp nie oznacza doskonałości, a maszyny — podobnie jak ich twórcy(-czynie) — uwikłane są w ambicje, lęki i utopijne marzenia o naprawie świata.

Surrealistyczna kreska Mroza, pełna detalu i ironii, dialoguje z lemowską poetyką: błyskotliwą, filozoficzną i głęboko ludzką. W tych ilustracjach technologia staje się lustrem, w którym odbijają się nasze słabości, pragnienia i nieustająca potrzeba sensu. „Retro-Elektro” to zaproszenie do świata, który jednocześnie wygląda jak przeszłość przyszłości i wciąż zaskakująco trafnie opisuje teraźniejszość.

ZWIEDZANIA WYSTAWY

Zwiedzanie wystawy z kuratorkami

15.04.2026, g. 18 | Zwiedzanie wystawy z Sylwią Szykowną, kuratorką wystawy

6.05.2026, g. 18 | Zwiedzanie wystawy z Sylwią Szykowną, kuratorką wystawy

tłumaczenie PJM – Aleksandra Włodarczak

17.06.2026, g. 17 | Zwiedzanie wystawy z Aleksandrą Kosior, kuratorką ekspozycji

tłumaczenie PJM – Aleksandra Włodarczak

8.07.2026, g. 17 | Zwiedzanie wystawy z Aleksandrą Kosior, kuratorką ekspozycji

11.07.2026, g. 17 | Zwiedzanie wystawy z Sylwią Szykowną, kuratorką wystawy

12.07.2026, g. 17 | Zwiedzanie wystawy z Sylwią Szykowną i Aleksandrą Kosior, kuratorkami wystawy

Sala Wystaw / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 10+

Rodzinne zwiedzanie wystawy

19.04.2026, g. 12

24.05.2026, g. 12

21.06.2026, g. 12

5.07.2026, g. 12

Sala Wystaw CK ZAMEK / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 7-12

Zwiedzanie wystawy dla seniorów(-ek)

31.03.2026, g. 11

28.04.2026, g. 11

12.05.2026, g. 11

9.06.2026, g. 11

7.07.2026, g. 11

Sala Wystaw CK ZAMEK / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 14+

Nocne zwiedzanie wystawy

26.06.2026, g. 21

Sala Wystaw CK ZAMEK / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 14+

Zwiedzanie wystawy po angielsku

20.05.2026, g. 18

Sala Wystaw CK ZAMEK / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 14+

Zwiedzanie wystawy z audiodeskrypcją

29.05.2026, g. 11

Sala Wystaw CK ZAMEK / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u); osoby z niepełnosprawnością (bilet ulgowy), asystent osoby z niepełnosprawnością (wstęp wolny) / czas trwania: 60' / wiek: 14+

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych, a szczególnie osoby z niepełnosprawnością wzroku na zwiedzanie wystawy z przewodniczką. Przestrzeń wystawy zostanie poddana

audiodeskrypcji, a podczas zwiedzania udostępnione obiekty będzie można poznawać za pomocą dotyku.

20.06.2026

g. 12 | Doczucie wystawy (PJM) – zwiedzanie z Joanną Huczyńską, Głuchą edukatorką

tłumaczenie na język foniczny: Agnieszka Bastrzyk

Sala Wystaw CK ZAMEK / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 14+

Formuła zwiedzania pozwala na wspólne uczestnictwo osób g/Głuchych i słyszających, a jednocześnie w centrum stawia narrację przygotowaną w PJM dla osób z niepełnosprawnością słuchu. Dzięki tłumaczeniu na polski język foniczny wystawa będzie dostępna dla osób posługujących się językiem polskim.

Joanna Huczyńska – Głucha tłumaczka specjalizująca się w różnorodnych tematach, tłumaczka na polski i międzynarodowy język migowy. Jako lektorka PJM łączy naukę z praktyką. Ukończyła studia na kierunku kreatywnej produkcji filmowej w Collegium Da Vinci w Poznaniu oraz na kierunku filologia polskiego języka migowego na Uniwersytecie Warszawskim.

9.05.2026

g. 14 | Wielozmysłowe zwiedzanie wystawy

prowadzenie: Adrianna Lau z Fundacji Dostępnej Kultury Wizualnej – Wielozmysły

Sala Wystaw CK ZAMEK / bilety: 25 zł (n), 20 zł (u) / czas trwania: 60' / wiek: 12+

Autorskie oprowadzanie po wystawie „AI – Algorytmy Iluzji” przygotowane przez Fundację Wielozmysły. Podczas zwiedzania uczestnicy(-czki) będą mieli(-ały) okazję poznawać sztukę nie tylko wzrokowo, ale poprzez inne zmysły. Przewodniczki opowiedzą o wybranych pracach i przybliżą je za pomocą sensorycznych materiałów. Wydarzenie jest dostępne dla osób niewidomych i słabowidzących oraz dla wszystkich zainteresowanych.

W ramach zwiedzania zapewniona zostanie pomoc w dotarciu do przestrzeni wystawowej z bliskiej okolicy CK ZAMEK. Jeśli potrzebujesz takiego wsparcia, prosimy o kontakt: m.dworak@ckzamek.pl.

Fundacja Wielozmysły tworzy działania włączające osoby z niepełnosprawnościami wzroku w odbiór oraz tworzenie sztuki wizualnej. Od 2018 roku dąży do tego, żeby wszyscy niezależnie od swojej niepełnosprawności mogli uczestniczyć w kulturze. Poprzez swoje działania realizują rodzaj mediacji pomiędzy odbiorcami(-czyniami) a sztuką.

Zwiedzania wystawy zamawiane - w języku polskim i angielskim

Cena: 200 zł oraz bilet na wystawę

Zamów: zwiedzanie@ckzamek.pl, tel. 61 64 65 288

Wystawie będzie towarzyszyć audioprzewodnik dodawany do każdego biletu. Będzie to ścieżka uniwersalna dla dorosłych, młodzieży i starszych dzieci, dostępna w językach: polskim i angielskim.

LEKCJE NA WYSTAWIE

NA CO LICZĄ ALGORYTMY?

Podczas lekcji muzealnych zapraszamy uczniów(-ennice) do odkrywania, czym naprawdę jest sztuczna inteligencja – to nie magiczna sztuczka, ale system oparty na algorytmach i danych. Zamiast pytać, czy komputery przejmą władzę nad światem, skupiamy się na tym, jak AI działa dziś i jakie realne konsekwencje już przynosi.

Zajęcia są dostosowane do wieku, wiedzy i wrażliwości grupy. Uczniowie(-czennice) szkół podstawowych (klasy I-VI) poznają podstawowe pojęcia, takie jak algorytm, uczenie maszynowe czy widzenie maszynowe, pracując na konkretnych, zrozumiałych przykładach. Uczniowie(-czennice) klas VII-VIII (szkoła podstawowa) oraz I-IV (szkoła średnia) spojrzą na AI z perspektywy społecznej i ekonomicznej: kto ją tworzy, kto na niej zyskuje, a kto ponosi koszty? Jak różnią się interesy globalnych korporacji i niskopłatnych pracowników(-czek) platform cyfrowych. Wspólnie zastanowimy się, czy jako użytkownicy(-czki) technologii mamy wpływ na rzeczywistość.

Cena lekcji: 150 zł + bilet na wystawę: 10 zł od osoby

Czas trwania: ok. 90 minut

Zamów lekcję: zwiedzanie@ckzamek.pl, tel. 61 64 65 288

WYDARZENIA ZEWNĘTRZNE ORGANIZOWANE PRZEZ PARTNERÓW WYSTAWY

9.04.2026

g. 18 | Wizyta studyjna w Fabryce AI w siedzibie poznańskiej firmy Beyond.pl

wstęp wolny / obowiązują zapisy na ckzamek.pl oraz platformie Beyond.pl

https://www.beyond.pl/zwiedzanie-fabryki-ai-beyond-pl-9-kwietnia/?fbclid=IwY2xjawQw0HhleHRuA2FlbQIxMABicmlkETBndjk2WDg3WnlSR0o1aDVzc3JOYwZhchBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODlwMDg5MgABHrBVYjEdagK8iswNrTtgLBen7zjiugPwmfTyqR-PEuqOLEO-Y2bkstz08SNj_aem_pSs_xK5u-uXieFshS9PCEQ

Podczas zwiedzania Data Center 2 firmy Beyond.pl na ul. Kręglewskiego 11, zobaczymy na własne oczy, jak działa data center – miejsce świadczące usługi informatyczne z zakresu AI, gromadzenia i przetwarzania danych cyfrowych. To wyjątkowa okazja, aby zobaczyć od środka nowoczesne centrum danych i dowiedzieć się, jak infrastruktura obliczeniowa wspiera rozwój sztucznej inteligencji.

16.04.2026

g. 18 | Wizyta studyjna w serwerowni PCSS – Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego

wstęp wolny (obowiązują zapisy: zwiedzanie@ckzamek.pl) / czas trwania: 60'

Zwiedzanie przestrzeni Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego, które jest siedzibą Fabryki AI: PIAST-AI i komputera kwantowego PIAST-Q.

8.05.2026

g. 17 | Narracje zaangażowane. Jak algorytmy gier cyfrowych kształtują nasze postawy?

prowadzenie: dr Marcin Pigulak

Centrum Szyfrów ENIGMA / wstęp wolny

Wydarzenie będzie miało formę interaktywnego spotkania poświęconego grom społecznie zaangażowanym (*serious games*) oraz produkcjom cyfrowym wykorzystującym narracje i algorytmy do przekazywania treści społecznych, kulturowych i politycznych. Zaproszony ekspert zajmujący się narracjami zaangażowanymi, dziennikarstwem i przekazem medialnym pokaże, w jaki sposób gry działają dziś jako medium wpływu — podobnie jak film czy media publicystyczne. Na przykładach różnych gier omówione zostaną strategie narracyjne i systemowe służące kształtowaniu postaw, empatii oraz sposobów myślenia o świecie. Uczestnicy dowiedzą się, jak gry komunikują wartości poprzez fabułę i mechaniki, jak algorytmy wpływają na decyzje graczy oraz gdzie przebiega granica między zaangażowaniem społecznym a perswazją. Spotkanie będzie miało charakter otwartej rozmowy z publicznością i przestrzeni do wspólnej refleksji nad rolą gier w ekosystemie współczesnych mediów.

Marcin Pigulak – doktor nauk humanistycznych, historyk, filmoznawca i badacz gier cyfrowych. Adiunkt w Instytucie Filmu, Mediów i Sztuk Audiowizualnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Badania Gier. W swoich badaniach zajmuje się historią filmu i gier cyfrowych oraz rolą, jaką media audiowizualne i cyfrowe odgrywają w kształtowaniu kultury historycznej i pamięci zbiorowej. Szczególną uwagę poświęca tematyce historycznej w grach wideo, relacji między grami a edukacją oraz społecznym i kulturowym znaczeniem współczesnej rozrywki cyfrowej.

12.06.2026

g. 17 | Człowiek w świecie gier. Fakty, mity i dobre praktyki

Centrum Szyfrów ENIGMA / wstęp wolny

prowadzenie: dr Joanna Pigulak

Interaktywne spotkanie poświęcone miejscu gier cyfrowych w życiu dzieci, młodzieży i dorosłych oraz narracjom, które narosły wokół grania. W rozmowie z udziałem eksperta przyjrzymy się temu, co na temat gier mówią badania naukowe, a co pozostaje w sferze obiegowych opinii i społecznych lęków. Poruszone zostaną kwestie wpływu gier na rozwój poznawczy, kreatywność i kompetencje społeczne, a także temat nadużywania gier i

równowagi cyfrowej. Spotkanie będzie przestrzenią do krytycznej refleksji i wymiany doświadczeń, pozwalając uczestnikom(-czką) lepiej zrozumieć, skąd biorą się dominujące narracje o grach i jak mają się one do wyników badań oraz codziennych praktyk graczy.

Joanna Pigulak – doktor nauk humanistycznych, badaczka gier wideo, współtwórczyni i kierowniczka kierunku groznawstwo na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie jest zatrudniona na stanowisku adiunkta. Autorka książki „Gra w film. Z zagadnień relacji między filmem i grami wideo” (Kraków 2022). Zajmuje się narracją gier cyfrowych, w tym narracjami zaangażowanymi, a także dostępnością rozgrywki dla osób z niepełnosprawnościami oraz inkluzywnym projektowaniem gier. Popularyzatorka wiedzy o grach. Członkini Polskiego Towarzystwa Badania Gier i redaktor naczelna najstarszego czasopisma groznawczego w Polsce – „Homo Ludens”.

Warsztaty dla nauczycieli organizowane wraz z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu

Spotkania na wystawie

Spotkania na wystawie, poświęcone treściom ekspozycji oraz dyskusji o możliwych tropach edukacyjnych podczas lekcji na wystawie. Warsztaty mają zarówno zainspirować nauczycieli(-ki) do skorzystania z potencjału ekspozycji wystawy.

Prowadzenie: Olga Gałuszek, Agata Miatkowska-Gołdyn, Dorota Żaglewska

wstęp wolny, zapisy na stronie ODN w Poznaniu

<https://kursy.odnpoznan.pl/event/2025-2026-wr42>

Warsztaty dla nauczycieli w siedzibie Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu. Będą to spotkania dla chętnych nauczycieli(-ek) poświęcone doskonaleniu cyfrowych kompetencji m.in. z zakresu technologii VR czy 3D.

wstęp wolny, zapisy na stronie ODN w Poznaniu

Program towarzyszący współtworzyli:

Magdalena Dworak-Mróż – koordynatorka

Maria Fenrych, Agata Miatkowska-Gołdyn, Bartosz Wiśniewski, Dorota Żaglewska (Dział Projektów Interdyscyplinarnych CK ZAMEK)

Adrianna Sołtysiak (Dział Programów Społecznych CK ZAMEK)

Adrianna Skórnicka, Piotr Szczyszyk (Dział Filmu CK ZAMEK)

Joanna Przygońska, Violetta Szostak (Dział Literatury CK ZAMEK)

Maksym Kępiński, Marcin Słomiński (Centrum Szyfrów ENIGMA)

Olga Gałuszek (Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli)

Jadwiga Darłowska (Dział Promocji CK ZAMEK)